

Data aktualizacji karty – 04-09-2006

**KARTA CHARAKTERYSTYKI
PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO****1. IDENTYFIKACJA PREPARATU
IDENTYFIKACJA PRODUCENTA**Nazwa produktu : **ROZCIĘNCZALNIK FTALOWO – KARBAMIDOWY**

Kod produktu : 1263

Zastosowanie : do wyrobów ftalowych

Producent : P.P.U.H..”WAMA”SP.J.
84-300 LĘBORK
UL. JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 17
TEL 059-8633-380
FAX: 059-8622-286

ZAKŁAD PRODUKCYJNY : TAWĘCINO
TEL : 059-8611-907

TELEFON ALARMOWY : 0-59 863 33 80**2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH**

Nazwa chemiczna	Numer CAS	Numer EWG	Numer indeksowy	Stężenie %	klasyfikacja
Benzyna ekstrakcyjna	93763-33-8	297-852-0	649-343-00-3	40-50	F, R11, Xn, R65, R67, Xi, R38,N,R50/53
Ksylen	1330-20-7	215-535-7	601-022-00-9	40-50	R10, Xn, R20/21,Xi, R38
Izobutanol	78-83-1	201-148-0	603-108-00-1	5-10	Xi, R10, R41, R67,R37/38

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Klasyfikacja preparatu : F, R11; Xn, R20/21,, Xi; R37/38, R41, R67

ZAGROŻENIE POŻAROWE

Łatwo palna ciecz. Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem . Pary są cięższe od powietrza , gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Zapłon od otwartego płomienia , iskry, gorącej powierzchni.

ZAGROŻENIE TOKSYKOLOGICZNE

Preparat szkodliwy w przypadku narażenia inhalacyjnego , działania na skórę oraz spożycia. Działa drażniąco na oczy, skórę i drogi oddechowe oraz depresyjnie na ośrodkowy układ nerwowy.

ZAGROŻENIE EKOTOKSYKOLOGICZNE

Preparat szkodliwy dla organizmów wodnych. Praktycznie nie rozpuszcza się w wodzie. Stwarza zagrożenie dla wód powierzchniowych.

4. PIERWSZA POMOC

Zatrucia ogólne : poszkodowanego przytomnego wyprowadzić , nieprzytomnego wynieść z miejsca narażenia , zapewnić spokój, chronić przed utratą ciepła. Zapewnić pomoc lekarską.

Zatrucie inhalacyjne: Przytomnego ułożyć w pozycji półsiedzącej; nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej , oczyścić jamę ustną z ciała obcych i wydzieliny. W przypadku zaburzeń w oddychaniu podawać tlen ; w przypadku braku oddychania stosować sztuczne oddychanie za pomocą aparatu typu AMBU. Zatrucie doustne : natychmiast po połknięciu prowokować wymioty. Później nie prowokować wymiotów. Nie podawać do picia mleka, tłuszczów, alkoholu.

Skażenie oka : Skażone oczy płukać , przy odwiniętych powiekach , ciągłym strumieniem wody przez 10-15 minut.

Skażenie skóry : Zdjąć zanieczyszczoną odzież , skażoną skórę zmyć dużą ilością bieżącej wody.

Objawy zatrucia ostrego

Podrażnienie błon śluzowych oczu , gardła oraz skóry , bóle i zawroty głowy , a następnie zaburzenia koordynacji ruchów i równowagi , senność , utrata przytomności , zaburzenia oddychania , śpiączka ; mogą wystąpić zaburzenia rytmu i przewodnictwa mięśnia sercowego , migotanie komór , śmierć. W następstwie ostrego zatrucia może dojść do uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego i przemijające uszkodzenia narządów miąższowych .

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Szczególne zagrożenia : Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować.

Środki gaśnicze : Dwutlenek węgla , piany, proszki gaśnicze , woda – prądy rozproszone.

Zalecenia ogólne: Zaalarmować o pożarze ; z obszaru zagrożenia usunąć wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji gaśniczej , w razie potrzeby zarządzić ewakuację ; wezwać ekipy ratownicze – Straż Pożarną i Policję Państwową ; stosować odzież i sprzęt ochronny.

Zalecenia szczegółowe : Mały pożar gasić gaśnicą śniegową lub proszkową ; duży pożar gasić pianą lub rozproszonymi prądami wody.

UWAGA: nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię cieczy. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą , o ile to możliwe usunąć z obszaru zagrożenia.

Sprzęt ochronny strażaków : Aparaty izolujące drogi oddechowe.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zalecenia ogólne : Zawiadomić otoczenie o awarii ; usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii ; w razie potrzeby wezwać ekipy ratownicze.

Środki ochrony osobistej : Unikać kontaktu z uwalniającą się cieczą ; stosować rękawice ochronne i ubranie ochronne z tkanin powlekanych , okulary ochronne w szczelnej obudowie.

Zalecenia szczegółowe: Usunąć źródła zapłonu(ugasić otwarty ogień , ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących) ; zabezpieczyć zbiorniki przed nagraniem ; pary rozcieńczać rozproszonym strumieniem wody ; o ile to możliwe zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy , uszczelnić , uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym) ; miejsce gromadzenia się cieczy obwałować ; zebrane duże ilości cieczy odpompować ; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonny , zebrać , skierować do zniszczenia .

Zabezpieczenie środowiska : Zabezpieczyć studzienki ściekowe. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze. Metody utylizacji : Kontrolowane spalanie.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Posługiwanie się : Zapobieganie zatruciom : Podczas stosowania nie jeść , nie pić , unikać kontaktu z cieczą , unikać wdychania par i aerozoli , przestrzegać zasad higieny osobistej , stosować odzież i sprzęt ochronny , pracować w wentylowanym pomieszczeniu

Zapobieganie pożarom/wybuchom : Wyeliminować źródła zapłonu – nie wykonywać prac z otwartym ogniem , nie palić , nie używać narzędzi iskrzących i odzieży z tkanin podatnych na elektryzację ; chronić zbiorniki przed nagraniem , instalować urządzenia elektryczne w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Magazynowanie : W oryginalnych , właściwie oznakowanych , zamkniętych opakowaniach w magazynie cieczy palnych , wyposażonych w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Opakowania chronić przed nagraniem. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia , używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących . Zasady magazynowania – zgodnie z PN-89/C-81400.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Rozwiązania techniczne : Hermetyzacja procesu . Wentylacja i instalacja elektryczna w wykonaniu przeciwwybuchowym. Najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy

Nazwa chemiczna	NDS (mg/m ³)	NDSCh(mg/m ³)
Ksylen	100	200
Benzyna ekstrakcyjna	500	1500
Izobutanol	100	200

Metody oznaczania w powietrzu w środowisku pracy : PN-89/Z-04023.02

OCHRONY OSOBISTE

Drogi oddechowe : maska przeciwgazowa z pochłaniaczem par organicznych

Ręce : rękawice ochronne z tkanin powlekanych

Oczy: okulary ochronne w szczelnej obudowie

Skóra i ciało : Ubranie ochronne powlekane

Inne informacja : Przestrzegać ogólnych zasad higieny , nie jeść , nie pić podczas pracy , każdorazowo po pracy umyć ręce , nie pozostawać w zanieczyszczonej odzieży , natychmiast usuwać rozlewiska.

9. WŁAŚCIWOSCI FIZYKOCHEMICZNE

Stan skupienia : ciecz

Barwa : bezbarwna

Zapach : charakterystyczny pochodzący od ksylenu

Temperatura wrzenia: 80°C – 110°C

Temperatura zapłonu: -7°C

Granice wybuchowości: 0,72 – 10,9 % obj.

Gęstość w 20°C : max 0,839 g/cm³

Rozpuszczalność-

w wodzie : nie rozpuszcza się

w innych rozpuszczalnikach: rozpuszcza się w rozpuszczalnikach organicznych

Gęstość par względem pow. - powyżej 3

pH : -----

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Warunki , których należy unikać - wysoka temperatura

Substancje , których należy unikać - substancje utleniające

Niebezpieczne produkty spalania – tlenki węgla

11. INFORMACJA TOKSYKOLOGICZNE**Ksilen :**

Próg wyczuwalności zapachu : 0,9 -9 mg/m³

Ostra toksyczność doustnie : 4300 mg/kg (szczur)

Ostra toksyczność wdychanie : 22100 mg/m³/2h (szczur)

Izobutanol

LD₅₀ doustnie , szczur 2460 mg/kg

LD₅₀ przez skórę , królik 3400 mg/kg

LC₅₀ inhalacyjnie , szczur 24600 mg/m³/4h

Działanie : drażniące, depresyjne na ośrodkowy układ nerwowy

Drogi wchłaniania: drogi oddechowe , skóra, przewód pokarmowy

Objawy zatrucia : podrażnienie skóry , błon śluzowych oczu i dróg oddechowych , ból i zawroty głowy , zmęczenie , osłabienie, zaburzenia koordynacji ruchów i równowagi, senność , nudności, wymioty , utrata przytomności , zaburzenia oddychania, śpiączka, utrata przytomności Bezpośredni kontakt z cieczą lub długotrwałe narażenie na działanie par powoduje ból , zaczerwienienie skóry , stany zapalne Skażenie oczu cieczą powoduje zaczerwienienie spojówek, ból, łzawienie.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Dopuszczalne zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

<i>Nazwa chemiczna</i>	<i>Stężenie 30-min. (µg/m³)</i>	<i>Stężenie 24-godz. (µg/m³)</i>
Ksilen	100	50
Benzyna ekstrakcyjna	-	-
Izobutanol	300	130

Dopuszczalne zanieczyszczenie śródlądowych wód powierzchniowych : nie ustalone

Dawki i stężenia toksyczne dla organizmów wodnych

Ksilen

Toksyczność dla ryb : LC50 = 3,77 mg/l 96 h (*Salmo Gairdneri*)

Toksyczność dla alg : LC50 = 10-100 mg/l 96h

Toksyczność dla dafnii : EC50 = 7,4 mg/l 48h (*Daphnia magna*)

Toksyczność dla bakterii : EC50 > 100 mg/l

Izobutanol

Toksyczność ostra dla

- ryb - *Leuciscus idus melanotusi* (LC₅₀/48h) 1520 mg/l

- *Carassius auratus* (LC₅₀/24h) 2600 mg/l

- skorupiaków – *Daphnia magna* (EC₅₀/48h) 558 mg/l

Stężenie toksyczne dla:

- bakterii - *Pseudomonas putida* 280 mg/l
- glonów- *Scenedesmus quadricauda* 350 mg/l
- pierwotniaków - *Entosiphon sulcatum* 296 mg/l

Benzyzna

Stężenie toksyczne dla:

- ryb - *Salmo gairdneri irideus* i *Alburnus bipunctatus* 40 mg/l
- planktonu - *Vorticella campanulla* 55 mg/l
 - *Paramaecium caudatum* 60 mg/l
 - *Gammarus pulex* 70 mg/l
 - *Epeorus asimilis* 80 mg/l
 - *Tubifex tubifex* 120 mg/l

Stężenie śmiertelne dla ryb - *salmo gairdneri irideus* 100 mg/l
- *leuciscus idu melanotus* (LC₅₀) 159 mg/l

Stężenie powodujące zmianę smaku ryb 0,0005 mg/l

Stężenie zmieniające zapach wody 0,06-0,2 mg/l

Stężenie powodujące zakłócenia beztlenowych procesów fermentacji osadów ściekowych -powyżej 400 mg/l

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Produkt : nie wylewać do kanalizacji. Odpadowy produkt niszczyć przez kontrolowane spalanie

Usuwanie opakowań : Zgodnie z rozporządzeniem o usuwaniu odpadów.

Opakowania wielokrotnego użytku , po odkażeniu , mogą być dalej stosowane.

Postępować zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. O odpadach (Dz.U.Nr 62 z 2001 r. Poz. 628 z póź. Zm.)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów Dz.U.Nr 112, poz.1206

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Klasyfikacja materiału

transport lądowy RID/ADR : klasa 3 , punkt 5b

transport morski : klasa3.2 IMDG Kod 3268

Numer rozpoznawczy materiału ONZ(UN) : 1263(farby , w tym : farby, kleje, lakiery, emalie, bejce, szelaki, pokosty , środki do nadawania połysku , wypełniacze ciekłe, lakiery podkładowe)

Numer rozpoznawczy zagrożenia : 33

Grupa pakowania : II

Nalepka ostrzegawcza : nr 3

LQ7

Zrestrukturyzowana umowa ADR obowiązująca od 01-01-2005 r.

Umowa Europejska dotycząca Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów Niebezpiecznych – Wydawnictwo ONZ ECE /TRANS/ 175 wraz z poprawkami zawartymi w dokumentach ECE /TRANS/ 175, CORR 1 i 2

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Produkt: Rozcieńczalnik ftalowy -karbamidowy

Zawiera : ksylen , benzyzna ekstrakcyjna , izobutanol

Symbole ostrzegawcze : F- produkt wysoce łatwo palny

Xn – produkt szkodliwy

R10 –produkt łatwo palny

R20 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe

S2 – chronić przed dziećmi

S16 – nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu

S25 – unikać zanieczyszczenia oczu

S29 – nie wprowadzać do kanalizacji

S33 – zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym

S46 – w razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę

- ustawa z dnia 11-01-2001r. o substancjach i preparatach chemicznych ([Dz.U.Nr 11 poz. 84 z 2001r. ze zm.](#))
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02-09-2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych ([Dz.U.nr171](#) poz. 1666 z e zmianami [Dz.U.2004](#) Nr 243, poz.2440).
- ustawa z dnia 24-04-1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii ([Dz.U. Nr 75](#) poz. 468 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26-09-1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny przy ([Dz.U.Nr 129, poz.844 z późniejszymi zm. – tekst jednolity Dz. U.Nr 169/2003r. Poz. 1650](#))
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28-09-2005 w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U.Nr201, poz.1674)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12-01-2005 w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje nowe (Dz. U. Nr 16, poz. 138).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 05-07-2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz. U. 2004, Nr 168, poz. 1762).
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27-09-2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02-09-2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U.Nr 173. poz. 1679 ze zmianami Dz. U.2004 Nr 260, poz. 2596).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 03-07-2002 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz.U.Nr 140, poz.1171 z póź. zm.)

16. INNE INFORMACJE

- Symbole zagrożenia :
- R 10- produkt łatwo palny
 - R 11 – produkt wysoce łatwo palny
 - R 20/21 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą
 - R 37/38 – działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
 - R 38 – działa drażniąco na skórę
 - R 41 – ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
 - R 50/53 – działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
 - R 65 – działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
 - R 67 – pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Symbole bezpiecznego postępowania :

- S 2 – chronić przed dziećmi
- S 7/9 – przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w miejscu dobrze wentylowanym
- S 9 - przechowywać pojemnik w miejscu dobrze wentylowanym
- S 13 – nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt
- S 16 – nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu
- S 23 – nie wdychać par
- S 24 – unikać zanieczyszczenia skóry
- S 25 – unikać zanieczyszczenia oczu
- S 26 – zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza
- S 29 – nie wprowadzać do kanalizacji
- S 33 – zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym
- S 37/39 – nosić odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy
- S46 – w razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę
- S 60 – produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny
- S 61 – unikać zrzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki
- S 62 – w razie połknięcia nie wywoływać wymiotów; niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktów postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości. W przypadku, gdy warunki stosowania nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.

Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie karty charakterystyki dostarczonej przez producentów i/lub internetowych baz danych oraz obowiązujących przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji chemicznych